

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: —

Cím: *A kávéházi uzsonna betiltása.*

Forrás: *Alkotmány.*

Bp.

1916. XI. 7.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

381.63 1916

A kávéházi uzsonna betiltása és a zsirjegy-rendszer életheleptetése.

Báró Kürthy Lajos rendeletei.

Budapest, november 5.

Azok a leiratok, amelyeket báró Kürthy Lajos az Országos Élelmezési Hivatal elnöke a főváros

a kávéházi uzsonnakávé betiltása

és a zsirjegyrendszer életheleptetése ügyében küldött, a következőképpen hangzanak:

A kávéházi uzsonna.

A belügyminiszter ur 1914. évi 52.375. és 1916. évi 38.124. sz. a. kelt rendeletével megadta a tanács részére azokat a felhatalmazásokat, amelyekre a székesfőváros tejjel való ellátásának biztosítása végett szüksége van. Ennek dacára a közönség részére még mindig nem áll rendelkezésre az a tejmennyiség, amely a fogyasztásnak habár a mai viszonyokhoz képest lefokozott igényeit is kielégíthetné s ez a mennyiség sincs egészében olyan célokra fordítva, amelyek az elsősorban igényelhetik. Elég tekintetben arra utalnom, hogy míg a tejelárusító üzletek előtt naponként mindenképpen csak káros tolongás van, a kávéházakban, amelyek forgalma jelentős részében inkább fényűzés jellegű, a teljes italok kiszolgáltatása minden akadály és korlátozás nélkül folyik.

E visszas helyzettel szemben tehát felhívom a tanácsot, hogy a belügyminiszter ur fentidézett rendeletében adott felhatalmazások igénybevételével a kávéházakra és cukrászüzletekre nézve az indokolatlan tejfogyasztásnak korlátozása végett *tej felhasználásával előállított italoknak, vagy ételeknek a kiszolgáltatását a délutáni három és nyolc óra közötti időre haladéktalanul tiltsa el és e tilalom*

betartását szigorúan ellenőriztesse. Az *elként fel-szabadított tejmennyiségeknek a közéletmezés érdekeinek megfelelő felhasználása iránt intézkedjék s eljárásáról tegyen jelentést.*

A zsirjegyrendszer életheleptetése.

Az 1916. évi október hó 17-én tartott üléséből 98.024. sz. a. a belügyminiszter urhoz intézett előterjesztésére értesítem, hogy a zsirjegyek behozatalához annál inkább is hozzájárulok, mert a 4207—1916. M. E. sz. rendelet 5. §-ában körülírt intézkedések megtételére a nevezett miniszter ur az idézett számú kormányrendelet 1. §-a alapján a szükséges felhatalmazást 124.711—1916. sz. a. kelt rendeletével a székesfőváros tanácsának már előzőleg megadta.

A zsirjegyrendszer megvalósításához szükséges mennyiségű áru biztosítása végett kért felhatalmazások és intézkedések tekintetében a következőket közlöm:

Annak a kérésének a teljesítése elől, hogy a Haditermény r. t. által importált külföldi vajból a székesfőváros részére az eddigi hetenkint 25.000 kg. helyett 35.000 kg. bocsáttassék a megjelölt célokra rendelkezésre, nem zárkozom el, a kiutalható mennyiség tekintetében azonban csak a Haditermény vajbehozatala s a behozott vaj felosztása körül eddig követett eljárás tüzetes megvizsgálása után fogok dönhetni.

Ezirányban a szükséges intézkedéseket már megtettem. Ami a zsirkészletek kiegészítésének azt a további részét illeti, hogy november 1-től kezdődőleg a budapesti sertésközvágóhídon minden sertés után a szükséglethez képest 20 kg.-ig terjedő zsirnemű legyen az előterjesztésben említett módon és áron, hatóságilag igénybevehető, erre nézve a szükséges felhatalmazást a 3560—1916. M. E. rendelet 4. §-a illetőleg a 4207—1915. M. E. sz. rendelet 1. és 11. §§-ai alapján megadom, azzal a megszorítás-

sal azonban, hogy a katonai ellátási célokra szolgáló sertésvágatásokra ez az eljárás a dolog természetéhez képest nem alkalmazható.

Ahhoz, hogy a hentesekre nézve az ilyképp történő igénybevétellel szemben magasabb ármegeállapítások történjenek, ilyen alakban hozzá nem járulhatok, mert ezáltal a maximális áron felül való vásárlásoknak, amelyek ellen pedig minden módon küzdeni kell, lehetősége fokoztatnék és az áru országos megoszlásának aránya is veszélyeztetve lehetne.

Végül előterjesztésének a 3101—916. M. E. sz. rendelettel felállított vágatási tilalmak alóli mentesítésre vonatkozó kérelmét — miután erre a most idézett számú rendelet jogalapot nem nyújt, teljesíthetőnek nem találtam s ez a kérelem legfeljebb csak a rendelet esetleges módosítása alkalmával lenne figyelembe vehető. Felhívom azonban, hogy miután az ezáltal elérni kívánt cél az, hogy a székesfőváros a saját sertéseiből hetenkint 600 darabot levághasson, a rendelkezésre álló heti négy vágatási napon is biztosítható, a 4207—915. M. E. sz. rendeletben foglalt a felhatalmazásokért, amelyekre e célból szüksége van, tegyen hozzám a 146.500—915. M. E. sz. körrendeletben megjelölt irányelveknek megfelelő előterjesztést.

Erre nézve egyébként kiemelem, hogy ily előterjesztés szükségét lényegesen csökkenteni egyrészt az, hogy a főváros polgári lélekszáma az előterjesztésben foglalt számítás alapjává tett egy millió lényegesen alul van, másrészt pedig az a körülmény, hogy egyes háztartások magukat zsirral már is ellátták s ugyanez áll bizonyos fokig egyes nagyobb vállalatok, ipartelepek, szövetkezetek stb. fővárosban lakó alkalmazottaira nézve is, akiknek zsirszükségletéről munkaadók gondoskodtak. Ebben a tekintetben a 108. sz. rendelettel kívánt készletösszeírás lesz hivatva a helyzetet megvilágítani.

(hely) (100) (Köt. V. l. 2.)

Az elmondottakon kívül szükségesnek tartom azonban, hogy a székesfőváros a tervbe vett zsirjegyrendszert olyképp építse ki, hogy nemcsak bizonyos legminimálisabb zsirmennyiségnek mindenki számára való akadálytalan beszerzése váljék lehetővé, hanem ezen tulmenőleg a zsirellátást egységessé téve, ezen ellátás rendszerébe a vágó és hentesek forgalmát is bevonja és ily módon saját vágatásait s ez azokból nyert termékeket csak kisegítő tartalékká, nem pedig a rendszer alapjává tenni.

Felhivom mindezeknél fogva, hogy a most kifejteteket az életbeléptetendő rendszer tapasztalatai és tanulságai alapján is tegye beható megfontolás tárgyává és az eredményt hozzám mielőbb jelentse be.